

Havnen er aldeles usfordøent; det er ikke noget heldigt Sted at anbringe et industrielt Anlæg paa. Man har tænkt sig denne D som Oplagssted for Transithandelen, til Anlæg af Opflæberbeddinger, Doffer, Reparationspladser, Oplagssteder for Ballast, Kul og andre saadanne Ting. Men at have industrielle Anlæg paa Rheden er i høi Grad u hensigtsmæssigt; dersom man ikke kan sætte dem i Forbindelse med Steder, hvor der kan findes Arbejderboliger, vil denne Plads tabe en stor Deel af sin Værdi. Det vil mangen Gang være vanskeligt og undertiden umuligt at have Forbindelse fra denne D med Toldboden, og jeg skal i den Henseende henvende den ærede Ministers Opmærksomhed paa, hvorledes det gik med Salget af Christiansholm inde i Havnen. Der var Forhandlinger om Salget af Christiansholm for et Par Aar siden, men de strandede paa, at man ikke kunde faae direct Afgang til Den. Senere kom der et andet Tilbud om Anlæg af et Jernværk og en Cindersfabrik derovre, og denne Gang indrømmede Orlogsværftet de Vedkommende Tilladelse til at lægge en Bro over til Den. Det hjalp; derved blev Den solgt, men, saalænge man ikke kunde faae direct Afgang, havde Den kun ringe Betydning for den private Industri. Afgangen til den store D er saaledes ikke alene vanskelig, men Den ligger ogsaa isoleret fra de Steder, hvor Folk ellers boe, og jeg kan ikke tænke mig, at den kan komme til nogen rigtig Anvendelse, før Arbejderboliger blive opførte paa selve Den. Det er langt naturligere at lægge disse Anlæg paa andre Steder i Havnen, og jeg skal, naar jeg kommer til det næste Spørgsmaal, nærmere anvise, hvor det efter vor Formening kunde skee. Den Ting: at kunne indtage Kul paa Rheden, anerkjende vi det Gavnligt ved, men der vil ikke behøves saa stor Plads dertil, og til Oplagssted for Ballast vil Den ikke egne sig, idet Skibene helst maae indtage deres Ballast, hvor de losse, idet Losning og Ladning ofte skeer sammen med Indtagelsen af Ballast, og denne Forhaling med Skibene frem og tilbage vil være besværlig og ofte besværlig. — En stor Deel af det Fjld, der skal tilveiebringes til Opfyldelse af denne D, fremkommer ved Indstæring i Refshalegrunden til en Dybde af

18 Fod, om jeg husker ret, og den store Masse Fjld, som drages op, skal da kastes over paa Den. Efter vor Formening vil der heller ikke være nogen tilstrækkelig begrundet Anledning til at bortstære saa Meget af Refshalegrunden. Dette Forhold har der imidlertid gjentagende været gjort opmærksom paa, Sagen har været forhandlet af de forskjellige Autoriteter, og deraf skal jeg fremhæve, at Grosferersocietetets Committee har, om jeg husker ret, i August 1863, da Planen blev sendt til dens Betænkning, erklæret, at den ikke ansaae dette Sted ude paa Rheden for at være det rette til at anlægge Fabriker, Værksteder, Reparationsdoffer osv., at den vel ønskede, at der maatte blive et Oplagssted for Kul og nogle Transitvarer, men at dette kunde være paa en meget mindre D, en D af 2—3 Tønder Lands Størrelse, altsaa noget større, end Lynetten i dette Dieblig er. Communalbestyrelsen, som har haft Sagen til Betænkning, har udtalt sig accurat i samme Retning, og navnlig har den hittet, om ikke den ærede Minister dog vilde indskrænke sig til at frembringe den nordlige Deel af Den. Derpaa har den daværende Indenrigsminister svaret, at man foreløbigt vilde standse de Arbejder, som vare bestemte for de 5 sidste Aar af Havneplanens Udførelse; derimod skal det have sit Forblivende ved den Maade, hvorpaa man vilde opfylde Den. Og hvorledes vilde man opfylde Den? Man vilde ikke begynde med Lynetten — det vil erindres, at Den staaer i Forbindelse med Lynetten, — og derfra gaae videre imod Syd over Refshalegrunden; nei, man vilde begynde ved den modsatte Ende, ved den sydlige Ende, og saa nærme sig Lynetten. Naar man begynder Opfyldingen ved den hderste Grændse, er Dens Størrelse givet, og, idet man nærmer sig ind til Lynetten, har man iforveien lagt Planen til, hvor stor Den skal være. Begyndte man derimod med Lynetten, kunde man gaae saa langt, man fandt passende. Jeg skal dertil sige, at det ikke er undgaaet min Opmærksomhed, at man virkelig har begyndt paa Arbejdet ved Opfyldingen paa den sydlige Deel af Den, og at Noget er opsteget paa den sydlige Deel af Refshalegrunden, men man er standset, saavidt jeg erindrer, for over et Aar siden, og har ikke senere taget